

prima instanță: Judecătoria Edineț - A. Rusu

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți- Iu. Grosu, A.Corcenco, D.Corolevschi

DECIZIE

10 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadî

Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând cererea de recurs declarată de Pascal Vasile și Oprea Igor prin intermediul reprezentantului, avocatul Țurcanu Igor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „ProCredit” Societate pe Acțiuni împotriva lui Pascal Vasile și Oprea Igor cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierilor Curții de Apel Bălți din 01 decembrie 2016 prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire și din 13 septembrie 2016 prin care s-a respins cererea de recuzare a completului de judecată, depusă de Pascal Vasile și Oprea Igor,

c o n s t a t ă:

La 15 februarie 2011, Întreprinderea cu Capital Străin „ProCredit” Societate pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Pascal Vasile și Oprea Igor cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, Întreprinderea cu Capital Străin „ProCredit” Societate pe Acțiuni a indicat că, prin contractul de împrumut nr.E19805/E26354 din 22 mai 2009, a acordat lui Pascal Vasile suma de 2 300 de dolari SUA cu termenul de rambursare până la 25 mai 2011.

Executarea obligației aferente contractului de împrumut a fost asigurată de Oprea Igor prin semnarea contractului de fidejusiune la 22 mai 2009.

Având în vedere că, începând cu 05 noiembrie 2010, Pascal Vasile nu-și onorează obligațiile contractuale, societatea s-a adresat cu notificarea nr.1774 din 27 decembrie 2010 prin care a solicitat achitarea sumei, dobânzii de întârziere și a penalității, însă aceasta a rămas fără răspuns.

La 01 februarie 2011 suma totală a datoriei acumulate constituia 1 690,45 dolari SUA, inclusiv 1368,65 dolari SUA datorie rămasă spre achitare, 96,85 dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere și 224,95 dolari SUA penalitate de întârziere.

Astfel, Întreprinderea cu Capital Străin „ProCredit” Societate pe Acțiuni, a solicitat încasarea în mod solidar de la Pascal Vasile și Oprea Igor a datoriei în mărime de 1 690,45 dolari SUA și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu achitarea taxei de stat în sumă de 608,16 lei (f.d. 1 vol.I).

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 05 aprilie 2011 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „ProCredit” Societate pe Acțiuni. S-a încasat în mod solidar de la Pascal Vasile și Oprea Igor în beneficiul Întreprinderii cu Capital Străin „ProCredit” Societate pe Acțiuni datoria în mărime de 1 690,45 dolari SUA echivalentul în lei la momentul executării și cheltuielile judiciare sub forma taxei de stat în mărime de 608,16 lei (f.d. 36-37 vol.I).

La 14 aprilie 2011, Pascal Vasile a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț din 05 aprilie 2011 (f.d. 41 vol.I).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 20 septembrie 2011 s-a respins apelul declarat de Pascal Vasile și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Edineț din 05 aprilie 2011 (f.d. 66 vol.I).

Prin încheierea Judecătoriei Edineț din 12 aprilie 2013 s-a înlocuit creditorul Întreprinderii cu Capital Străin „ProCredit” Societate pe Acțiuni cu succesorul în drepturi Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni (f.d. 82-83 vol.I).

Cererea de revizuire depusă de Pascal Vasile și Oprea Igor împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț din 05 aprilie 2011 (f.d. 86-87 vol.I), prin încheierea Judecătoriei Edineț din 03 martie 2016 a fost restituită. S-a remis lui Pascal Vasile și Oprea Igor copia încheierii și cererea de revizuire cu toate documentele anexate. S-a explicat lui Pascal Vasile și Oprea Igor că cererea de revizuire urmează a fi depusă cu respectarea prevederilor art. 448 alin. (2) CPC (f.d. 128 vol.I).

La 10 martie 2016, Oprea Igor și Pascal Vasile au depus cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Bălți ddin 20 septembrie 2011, în temeiul art. 449 lit. a) CPC (f.d. 133-135 vol.I).

La 19 aprilie 2016, Pascal Vasile și Oprea Igor prin intermediul reprezentantului, avocatul Țurcan Igor, au depus cerere de modificare a cererii de revizuire, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 20 septembrie 2011, admiterea apelului lui Pascal Vasile și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiuni (f.d. 187-189 vol.I).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 mai 2016 s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Pascal Vasile și Oprea Igor (f.d. 199-201 vol.I).

La 11 iunie 2016, Pascal Vasile și Oprea Igor prin intermediul reprezentantului, avocatul Țurcan Igor, au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 11 mai 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de revizuire (f.d. 207-213 vol.I).

La 13 iulie 2016, prin decizia Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Pascal Vasile și Oprea Igor prin intermediul reprezentantului, avocatul Țurcan Igor. S-a casat încheierea Curții de Apel Bălți din 11 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „ProCredit” Societate pe Acțiuni împotriva lui Pascal Vasile și Oprea Igor cu privire la încasarea datoriei și taxei de stat, cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Bălți (f.d. 221-225 vol.I).

Cererea de recuzare a completului de judecată Dumitru Corolevschi, Iulia Grosu și Aliona Corcenco, înaintată de avocatul Igor Țurcanu în interesele lui Pascal Vasile și Oprea Igor la 01 septembrie 2016 (f.d. 241 vol.I), prin încheierea Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016 (f.d. 246-247 vol.I) s-a respins.

Rejudecând pricina, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 01 decembrie 2016, cererea de revizuire depusă de Oprea Igor și Pascal Vasile împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 20 septembrie 2011, s-a respins ca fiind inadmisibilă (f.d. 253-255 vol.I).

La 12 ianuarie 2017, Oprea Igor și Pascal Vasile, prin intermediul reprezentantului, avocatul Igor Țurcanu, au înaintat recurs împotriva încheierilor Curții de Apel Bălți din 01 decembrie 2016, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire și din 13 septembrie 2016, prin care s-a respins cererea de recuzare a completului de judecată (f.d. 262-268 vol.I).

În motivarea cererii de recurs recurenții au indicat că, în cadrul examinării cererii de revizuire a fost înaintată cererea de recuzare în privința judecătorilor Curții de Apel Bălți- Corolevschi Dumitru, Grosu Iulia și Corcenco Aliona.

Menționează că, judecătorul Corolevschi Dumitru a fost recuzat pentru că a participat la examinarea cauzei penale, iar decizia Curții de Apel Bălți servește temei de revizuire, iar judecătorii Grosu Iulia și Corcenco Aliona au fost recuzați, pentru că s-au expus asupra temeiurilor de revizuire asupra unei alte cereri de revizuire, cu participarea altor participanți la proces, dar în care a fost invocată ca temei de revizuire decizia Curții de Apel Bălți din 09 aprilie 2015.

Totodată, recurenții mai menționează că, instanța de apel nu a elucidat pe deplin toate circumstanțele pricinii, care ar duce la soluționarea corectă a acesteia.

În opinia recurenților, actul de dispoziție judecătorească contestat nu corespunde prevederilor art. art. 239 și 240 CPC, astfel fiind admisă o ingerință în dreptul de a avea parte de un proces echitabil.

Consideră că instanța a examinat superficial cererea de revizuire, chiar dacă în pct. 12-22 ale încheierii în mod succint au fost reflectate motivele de fapt și de drept ale cererii de revizuire. Totodată, în pct. 26 al încheierii, instanța în mod laconic și-a argumentat soluția, însă nu a luat în considerare faptul că, prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 aprilie 2015 a fost stabilit că, consimțământul revizuentului la încheierea contractului de împrumut a fost viciat.

Declară revizuenții că la data adoptării hotărârii, erau în imposibilitate de a invoca vicierea consimțământului și de a invoca viciul fundamental la încheierea contractului de împrumut, deoarece nu exista decizia Curții de Apel Bălți din 09 aprilie 2015, iar faptul sesizării organelor procuraturii cu privire la excrocherie nu putea fi opozabil contractului de împrumut până la stabilirea faptului excrocheriei prin sentință irevocabilă.

Astfel, prin prisma art. 123 alin. (3) CPC, sentința pronunțată de instanța judecătorească într-o cauză penală, rămasă irevocabilă, este obligatorie pentru instanța chemată să se pronunțe asupra efectelor juridice civile ale actelor persoanei împotriva căreia s-a pronunțat sentința numai dacă aceste acte au avut loc și numai în măsura în care au fost săvârșite de persoana în cauză.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la 01 decembrie 2016 (f.d.253-255 vol.I), expediată în adresa recurenților la 26 decembrie 2016, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire a Curții de Apel Bălți (f.d.256 vol.I), fiind recepționată de către Oprea Igor și Pascal Vasile la 29 decembrie 2016 (f.d. 258, 259 vol.I).

Astfel, prin prisma art. 425 CPC, recursul depus (prin intermediul oficiului poștal) la 12 ianuarie 2017, se consideră depus în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de către Pascal Vasile și Oprea Igor, prin intermediul reprezentantului, avocatul Țurcan Igor, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă actele pricinii, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 01 decembrie 2016, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Pascal Vasile și Oprea Igor (f.d. 253-255 vol.I).

În motivarea soluției instanța a invocat faptul că temeiurile invocate de către revizuenți nu se regăsesc printre temeiurile prevăzute de art. 449 CPC.

Verificând legalitatea și temeinicia actului contestat prin prisma prevederilor legale, Colegiul constată soluția instanței de apel drept una întemeiată, iar argumentele cererii de recurs lipsite de temei juridic.

Reieșind din prevederile art. 449 lit. b), c) CPC, care au fost invocate de revizuenți ca temei de revizuire, revizuirea poate fi declarată dacă au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile

pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii, instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În acest sens se reține că, în cazul în care se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă. Circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Elemente de fapt, ca modalitate a probării circumstanțelor, vor constitui, în conformitate cu art. 117 alin. (2) CPC, explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, depozițiile martorilor, înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, concluziile experților. În așa mod, potrivit art. 451 alin. (1) CPC, se indică direct temeiul de declarare a revizuirii prevăzut de art. 449 CPC, iar la cererea de revizuire se anexează, în mod obligatori, probele ce le confirmă.

Dat fiind faptul că, art. 449 lit. a) CPC prevede ca temei pentru revizuire constatarea prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă se menționează că acest temei se referă la cazurile în care un judecător, grefier, martor, traducător sau unul dintre alți participanți la proces enumerați în art. 55, 59 CPC, care au luat parte la judecarea unei pricini civile, au fost condamnați printr-o sentință penală irevocabilă pentru infracțiune în legătură cu judecarea pricinii civile, anterior examinate. Deci, în acest caz, forță probantă o are doar sentința irevocabilă, care să fie în legătură cu expunerea pricinii.

Pe cale de consecință, instanța de recurs constată că, revizuenții-recurenți nu au prezentat instanței de judecată probe pertinente și concludente întru confirmarea temeiurilor invocate. Or, instanța de revizuire corect a concluzionat că argumentele invocate de Pascal Vasile și Oprea Igor nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. a) și b) CPC.

În urma celor reținute supra, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție evidențiază că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 Cod de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă

cu prevederile art.6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Cât privește chestiunea revizuirii cauzei datorită unor circumstanțe noi descoperite, aceasta a fost examinată de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele Popov versus Moldova (nr. 2), (nr. 19960/04, 6 decembrie 2005) și Oferta Plus SRL versus Moldova (nr. 14385/04, 19 decembrie 2006), unde Curtea a constatat o încălcare a articolului 6 § 1 din cauza unei aplicări necorespunzătoare a procedurii de revizuire.

Referitor la încheierea Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016, pentru care legea prevede contestarea ei odată cu fondul cauzei, prin care a fost respinsă cererea înaintată la 01 septembrie 2016 de către avocatul Igor Țurcanu, în interesele lui Pascal Vasile și Oprea Igor, privind recuzarea judecătorilor - Dumitru Corolevschi, Iulia Grosu și Aliona Corcenco, de la judecarea cauzei înaintată de Banca Comercială „ProCreditBank” Societate pe Acțiunim, instanța de recurs menționează următoarele.

În conformitate cu art.50 CPC, judecătorul care judecă pricina urmează a fi recuzat dacă: a participat la judecarea anterioară a pricinii în calitate de martor, expert, specialist interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator; se află în raporturi de rudenie până la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate până la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora; o rudă a sa până la al patrulea grad inclusiv sau un afin până la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași pricini; este rudă până la al patrulea grad inclusiv sau afin până la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată; este tutore, curator sau adoptator al uneia dintre părți; și-a expus opinia asupra pricinii care se judecă; are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea pricinii ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Astfel, Colegiul Civil al Curții Supreme de Justiție, având la bază normele de drept procedural citate concluzionează că, materialele cauzei nu atestă circumstanțe care ar determina apariția temeiurilor de recuzare.

Totodată, instanța de recurs menționează că recurenții, nu au invocat careva motive de casare a încheierilor recurate, ci s-au axat doar pe critici formulate asupra soluției instanței de apel.

Luând în considerație cele constatate supra în coroborare cu prevederile legale, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Pascal Vasile și Oprea Igor prin intermediul reprezentantului, avocatul Țurcan Igor, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, cu menținerea încheierilor Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016 și din 01 decembrie 2016.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Pascal Vasile și Oprea Igor prin intermediul reprezentantului, avocatul Țurcan Igor.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 13 septembrie 2016, prin care s-a respins cererea de recuzare a completului de judecată și din 01 decembrie 2016, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Pascal Vasile și Oprea Igor, în pricina civilă la cererea depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „ProCredit” Societate pe Acțiuni împotriva lui Pascal Vasile și Oprea Igor cu privire la încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

judecători

Valentina Clevadi

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

